

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Ce face România?

În timpul din urmă toate gazetele însemnate din Germania pun cu multă hotărâre întrebarea aceasta. Mai cu seamă gazeta „Frankfurter Zeitung“ în cuvinte foarte limpezi se îndreaptă cu multă seriozitate către România, atrăgându-i luarea aminte asupra unor lucruri, cari i-ar putea primejdi viața ei.

România nu de mult a șters opreliștea pusă asupra scoaterei din țară a bucatelor. Pe de altă parte nu voiește, cu nici un preț să îngăduiască, de-a trece peste pământul ei arme și gloanțe pentru Turcia. Germania însă nu prea are astăzi lipsă de bucatele României, ci chiar din potrivă regalul român s'ar vedea foarte păgubit, dacă nu și-ar putea trimite peste hotare mulțimea bucatelor, ce le are. Se vorbește în multe părți, că România ar fi încheiat o legătură cu împătrita înțelegere. Iată ce zice din cuvânt în cuvânt, gazeta „Frankfurter Zeitung“:

În Frankfurt în zilele din urmă se ține puternic svonul, că România a încheiat o convențiune de alianță cu quadrupla-înțelegere a cărei semnare se va face în zilele cele mai apropiate la Paris. Guvernul n'a făcut nimic pentru desmintirea acestui svon. Dimpotriva, presa oficioasă, care în timpul din urmă arăta o tot mai mare simpatie față de puterile centrale, a devenit iarăș dușmană Germanilor. „Viitorul“ de ieri publică la loc de frunte un articol, care trebuie privit ca o declarație din partea guvernului. Cuprinsul acestui articol arată evident, că guvernul își va ținea punctul de vedere de până aci, adică acela, care pe lângă desconsiderarea celor mai mari interese ale României favorizează numai interesele Rusiei. Deci România și de aci înainte va apăra interesele rusești prin aceea că prin

toate mijloacele pe cari le are va împedeca transitul materialului de războiu pe seama Turciei, în vreme ce favorizează transitul materialului de războiu ce vine din Serbia pe seama Rusiei și prevede Serbia cu toate mărfurile de care aceasta are mai mare lipsă.

Deodată cu această îndepărtare a frontului presei oficiale, în Balcani se observă o tot mai vie acțiune agitatorică a reprezentanților quadruplei-înțelegeri. După toate presemnele guvernul are angajamente față de quadrupla-înțelegere și mai ales față de Rusia, și deci el nu mai are libertatea de acțiune. Nici perderile luptelor de către Ruși nu au putut să aducă vre-o schimbare acestei ținute, deoarece în cercurile competente se crede, că acele eșecuri sunt numai vremelnice întrucât acum ori mai târziu marea ofensivă rusească ca o furtună va mătura pe Germani din țară.

În alte vremuri neizbânda politice financiare a guvernului ar fi silit de mult o schimbare de guvern, dar situația internă a țării nu oferă prilejul de a se putea face demisiunea guvernului ce înoată în apele rusești, deoarece partidul conservator care schimbându-se cu partidul liberal conducea politica României, într'atâta e de împărțit și slăbit, încât neputincios e silit să se uite cu mâinile încrucișate la acțiunea guvernului liberal. D. Marghiloman care în ciuda intrigelor dlor Filipescu și Ionescu e șeful partidului conservator, se pare că nu are destulă energie. Ceilalți șefi ai partidului, dnii Carp, Maiorescu și Todor Rosetti sunt înaintați în vârstă, iar partidul nu are un bărbat mai tinăr și mai energic care în împrejurările de față știe să se valideze. Dacă însă România nu se va cu-

minți în curând și nu va scăpa de prăpastia „prieteniei“ rusești, în cazul acesta soarta ei e hotărâtă, întrucât alipirea ei la Rusia este egală cu faptica renunțare la aspirațiunile ei naționale, căreia desigur îi va urma renunțare (abzicerea) la întreaga ei viață națională și la independență.

Din aceste toate se poate vedea ușor că România se află între ciocan și nicoval. Vorba aceea: Apără-mă doamne de uliu, că de găini mă scap eu.

Oamenii dela cârma statului trebuie să aibă minte cât un colț de lume, ca să nu dea în groapă. Vai de țara aceea în care conduce orb pe orb. Noi nădăduim însă, că oamenii de dincolo sunt destul de luminați, ca să-și dea seamă de ori-ce pas, pe care-l vor face de acum înainte.

Vitejia regimentului 64 din Orăștie.

Încă un regiment românesc laudat de gen. Höfer.

Spre ost dela cursul inferior al Pulvei și dela linia ferată care conduce spre nord dela Riasno, decurge o luptă nespuse de cumplită. Dușmanul apără cu cea mai mare îndârjire fiecare pas de loc, dar cu toate acestea l-am respins în mai multe puncte pe întreaga linia frontului. Cu această ocaziune am făcut un mare număr de prizonieri.

Cu deosebită vehemență s-au luptat regimentele noastre probate din părțile ardelene. Regimentul de infanterie 64, cu ocaziunea ocupării unui tranșeu apărut de granatieri ruși, lângă satele Gola și Suchodol, situate la nord de Riasno, au făcut prizonieri trupa de apărare constatătoare din 7 ofițeri și 900 soldați și a capturat 7 mitralieze.

La treptele Tronului.

Din inițiativa Capitalei Budapesta municipiile din Ungaria esmit delegați, cari să se prezinte înaintea Monarhului nostru, la 2 Septembrie, — pentru ca să-i aducă omagii și felicitări la împlinirea de 85 ani ai etății Sale binecuvântate de D-zeu. Unele din municipii au și esmis deja pe reprezentanții lor și după cum aflăm cu plăcere, punând conducătorii comitatelor rezervele de până aci la o parte, au esmis și câte un român, chiar doi, de pildă Caraș-Severinul, pe amândoi episcopii români cu reședința în comitat. Am aflat cu multă părere de rău, că comitatul Făgăraș, cu 98% români, Târnava-mare, cu o populație de 47% români, a desconsiderat la com punerea delegațiunii pe români. Vor mai fi și altele. Nu știm, dar tot ce știm e, că din acest incident se vor înfățișa înaintea Tronului și un număr oarecare de români cu poziții respectabile în societatea noastră românească, și va fi cu neputință, ca ei să rămână neobservați de către Tronul și înțeleptul Monarh, — mai ales după vitejiile săvârșite de români și regimentele românești dela începutul războiului și până astăzi.

Dela 2 Maiu a. c. începând spargerea frontierelor rusești la Gorlice, până la Ivangorod — n'a fost semnalată o victorie mai de seamă, în care românii să nu fi escelat în fapte vitejești pentru Tron și patrie.

Acază stau mamele cu brațele asupra leagănelor, cu ochii sterși și cu mâinile reci, satele sunt pustii, chiotele vesele ale flăcăilor au amuțit, glasul tunurilor au străbătut în toate colibe, și în bisericile noastre bătrânii rămași acasă stau triști ca în Vinerea mare, ca și cum ar asista la restignirea D-lui Isus Christos. Toți se roagă pentru învingere și pentru pace. Dar pacea să se facă ca să încete mormântul morților, să încete lacrimile și suspinele văduvelor și orfanilor și să se mântue cei ce azi stau chinuți prin prisorile Siberiei,

Din fața reprezentanților popoarelor bunul Monarh va ceti dispoziția sufletească a popoarelor pentru o pace cinstită și de toți dorită — doar cel mai iubitor de pace este însuși Domnul nostru, cum ne spune însuși în manifestul »Cătră popoarele mele«, dela începutul războiului.

Și după întemearea păcii credem și nădăjduim, că să vor sălășlui stări mai prielnice și în statul nostru.

Principiile de libertate și egalitate își vor lua locul lor de onoare, șovinismul care atâta rău a adus asupra capetelor noastre va dispărea ca o fanteamă urită și urgisită.

Oamenii se vor apropia cu încredere și cu iubire unii de alții și vor fi frați cum frații sunt ceice luptă, și au luptat în tranșele împreună ca să-si apere țara de dușmani. Legile cari se aduc cu considerare la neîncrederea, de care erau stăpâniți guvernatorii noștri au să se schimbe și modifice — căci jertfele în sânge și avere, atâtea vieți omenești nimicite, nu ar putea avea odihnă în morminte dacă ar ști că era dușmăniilor, era persecutațiunilor va dăinui și mai departe.

Datorințe egale, drepturi egale va fi losinca tuturor popoarelor fără deosebire de limbă și lege. In »hoc signo« ne vom reculege curând vom reconstrui averile pierdute, satele nimicite, bisericile demolate, școlile închise din lipsa de învățători ca să se facă lumină, »să învie Dumnezeu și să risipească vrăjmașii lui« cum cu multă elocuență cântăm la ziua Invierii Domnului.

Vom pune crucei prin cimiterii imprimând și gravând cu litere de aur numele celor căzuți din comună, ca un monument al jertfelor aduse

vom alina durerile organelor și vom spune văduvelor remase, ca să supoarte cu resignație de mucenice greul vieții — căci pe urma morții soților lor, fii și nepoți — au să se bucure de drepturi, au să trăiască o viață mai tinită — statul trebuind a face totul, ca să ușureze soarta tuturor ce sufer pe urma războiului. Sălășluindu-se între noi duhul păcii, duhul înțelepciunii, duhul temerii de Dumnezeu, ravagiile cari le-au cășuna până aci — dușmănia — se vor da uitării, vom ierta toate pentru înviere și ne vom dedica cu trup cu suflet unei vieți noi, unei vieți culturale care să nu mai sufere nici analfabeți, nici robi, nici mizerie în măsură cum le-am văzut până aci, în urma unei politici rău înțeleasă și susținută în mod măiestrit spre paguba statului și a patriei. Am spus la toate ocaziile, celor ce aveau putință de a se schimba stările nesuportabile ca să nu ne tracteze cu neîncredere, să nu ne judece după câțiva rățaciți, din locul datoriei, căci noi doar tot așa de bine ne iubim țara ca și ei, tot așa ne dăm viața și avutul, dar unii sceptici neîncredători dădeau din cap pân'ce i-a desmintit evenimentele de pe câmpul de luptă. Acum ziare cari ne purtau ura se grăbesc să recunoască că dreptate am avut, oameni de poziții înalte începând dela ministrul președinte al țării, până la cel din urmă slujbaş sunt convinși de eroismul pân' la fanaticism al românului în lupta pentru tron și patrie. Aceste calități rari ale soldatului român vor da tărie și putere reprezentanților comitatelor ca să stea cu fruntea senină înaintea tronului Habsburgilor apărat de pepturile de oțal ale fiilor neamului nostru.

Maiestatea Sa și armata.

În presara zilei nașterii Monarhului nostru, Arhiducele *Frideric*, mareșal și comandant suprem al tuturor trupelor austro-ungare, aflătoare pe câmpul de războiu, s'a prezentat la Maiestatea Sa, în palatul din Schönbrunn, pentru a-i aduce urări de bine în numele armatei și al marinei. A adresat Maiestății Sale vorbirea următoare:

»Maiestate! Adânc emoționat rog pe Maiestatea Voastră să mi îngăduie ca din prilejul zilei nașterii se pot depune la picioarele Maiestății Voastre cele mai devotate și sincere urări de bine în numele armatei și al marinei. Cu entuziasă iubire și stimă, cu sinceră admirație privește în ziua aceasta, dela mareșal până la cel mai tinăr soldat, întregă putere armată la supremul ei conducător, la mărețul ei model, pe care prevedința d-zeiască l-a încercat cu grijile grele ale celui mai mare războiu din istoria lumii, la apusul vieți pline de muncă și jertfe și jertfită binelui popoarelor sale. Înainte cu un an, la începutul luptei mari, am făgăduit Maiestății Voastre, că vom fi statornici și credincioși. Ceașuri grele a trebuit să trăim, jertfe dureroase a trebuit să aducem. Dar *promisiunea am ținut-o!* Atotputernicul a fost cu noi și cu aliatul nostru. Ofensiva dușmanului preputernic dela răsărit s'a prăbușit. Masele bătute dușmane să retrag și înzadar se aruncă astutul dușman dela sud, în sălbatică sa mânia, asupra apărătorilor credincioși. *Scut și sabie!* Aceasta a fost credincioasa armată a Maiestății Voastre în anul trecut și așa va rămânea ea spre onoarea ei proprie, spre fericirea patriei și spre gloria supremului ei comandant, Aceasta să fie voea atotputernicului«.

Maiestatea Sa s'a îndurat prea grățios a răspunde următoarele:

»Dacă în zilele foarte serioase, și în ziua nașterii mele mai bine ca de altădată, reprivesc asupra trecutului și a prezentului, simțesc foarte adânc, ce dar îmi dă mie alipirea și iubirea, credința și voea de jertfire, și cu multă mulțumir

știu se apreciez doririle armatei mele, pe cari, iubite mareșale, mi le-ai exprimat acum, în cuvinte pătruazătoare. Din toată inima îți mulțumesc, și până la cel mai tinăr soldat tuturor luptătorilor, pentru toate fapăturile splendide, vitejești și statornice, dintr'un an îndeplinit de războiu, bogat în evenimente, pe cari armata Austro-Ungariei, în prietenie credincioasă de arme cu glorioasa armată germană, le a săvârșit în mod victorios. În gândul meu și inima mea sunt acolo, la credincioșii mei luptători din armată și marină și rog pe seama lor binecuvântarea celui atotputernic. Cu credință în prevedința d-zeiască, cu puteri unite vrem să suportăm toate ispitele, neajunsurile și primejdiile cari ne mai sunt date până la venirea păcii oneste, care garantează binele patriei. Precum strâng aici cu căldură mâna care poartă bastonul de mareșal tot așa cea mai sinceră mulțumită și salutare zboară în depărtare la brații mei viteji, cari la nord și la sud, ca scut și sabie apără monarhia austro-ungară. Cu mine împreună, precum acum, așa și în viitorul îndepărtat, fiecare va fi conștient de aceea, ce avem în armată.

Atât vorbirea mareșalului, cât și răspunsul Maiestății Sale, a fost adus la cunoștința tuturor trupelor de pe câmpul de războiu într'un ordin de zi al armatei, încheiat cu cuvintele următoare: »Soldați! La cuvintele grațioase ale supremului nostru Domn n'avem decât un singur răspuns: *Cu credință până la moarte! Frideric*, Arhiduce, mareșal, comandantul suprem al armatei«.

DEPEȘI.

D. Nicu Filipescu în audiență la regele României.

București. — *Fostul ministru de războiu, d. Nicu Filipescu, a fost primit Marți în audiență de M. Sa regele Ferdinand al României.*

Ministrul român din Londra la D. Grey.

Rotterdam. — *Se anunță din Londra, că ministrul român de aci a avut Mercuri o lungă întrevvedere cu d. Grey, ministrul de externe al Angliei. După această întrevvedere d. Grey a vizitat pe d. Asquith, președintele consiliului englez.*

Guvernul român a refuzat cererea pentru transitul de munițiuni pe seama Turciei.

București. — *Oficiosul francez al guvernului român „L'indépendance Roumaine“ publică următorul comunicat: Consiliul de miniștri în unanimitate a refuzat cererea făcută din partea Germaniei cu privire la trecerea de munițiuni prin România pe seama Turciei. D. Brătianu și întreg guvernul au fost contra dorințelor ce s'au făcut în chestie.*

Roma. — *Din Sofia se telegrafiază că de câteva zile se observă importante adunări de trupe turcești la Malgara și Keșan. Aceste adunări fac să se presupue că aliații au de gând să facă debarcări în Tracia turcească.*

Concentrări anglo-franceze în Marea Egee.

Salonic. — *Ziarul „Neon Asti“ din Atena asigură că 25.000 de soldați aliați au fost concentrați în ultimul timp în insulă Lemnos, 15.000 la Mitilene, 50.000 de soldați ce imbarcă la Marsillia, cu*

destinația pentru Marea Egee. Aceste forțe vor forma o armată de 85.000 oameni, cari sunt destinați să încerce pentru ultima dată să forțeze Dardanelele.

Hamburg. — „Fremdenblatt“ află din Copenhaga că guvernul rus a adresat guvernatorilor ordinul secret de a nu mai transporta obiectele de valoare din localitățile amenințate la Petersburg și la Moscova.

Venizelos însărcinat cu formarea noului cabinet.

Atena. — Regele a însărcinat pe dl Venizelos să formeze noul cabinet. Șeful majorității a cerut termin de patru zile în scop de a studia situația actuală. Acest termin i-a fost dat.

Regele Greciei s'a înțeles cu Venizelos.

Berlin, 21 August. — Ziarul „Vossische Zeitung“ afirmă pe baza informațiilor primite dela corespondentul său din Atena, că regele Constantin a ajuns la un acord cu Venizelos asupra politicii externe. Grecia va rămânea neutră și pe viitor și numai în caz când vreun alt stat balcanic, s'ar amesteca în război, Grecia va fi silită să și schimbe atunci ținuta aceasta.

Un ministru italian despre situația la Isonzo.

În „Corriere della Sera“ se publică părerea ministrului de justiție *Orlando*, despre impresia ce i-au făcut cele văzute pe frontul de luptă austriac.

Ministrul a declarat: Cine privește linia, care apără malul stâng al lui Isonzo, capătă impresia că Dumnezeu, când a creat aceste locuri, s'a transformat în ofițer iscusit austriac și a prevăzut totul pentru a ușura apărarea în aceeași măsură în care a îngreuiat munca acelor, ce ar voi să atace.

Cu aceasta, ministrul a vrut să arate, de ce nu au Italianii izbânzi pe acest front.

Marea înfrângere a Rușilor la Nowo-Georgiewsk.

85.000 prizonieri, peste 700 tunuri prinse.

Berlin 23 August. — Marele cartier general anunță că întreaga garnizoană a cetății Nowo-Georgiewsk: șase generali și 85.000 de oameni, au căzut prizonieri în mâinile Germanilor. Numărul tunurilor luate se urcă la mai bine de 700.

Comunicat oficial german.

Berlin 23 August. — Marele stat major comunică dela marele cartier general:

Pe teatrul de război occidental: Intre Engres—Souchez dușmanul a fost respins noaptea aceasta din părțile de tranșee ocupate ieri de ei.

Pe Schratzmaenele în Vosges, o mică parte din pozițiunile noastre cea mai înaintată a fost pierdută de noi.

Pe teatrul de război oriental: Grupa armatelor feldmareșalului *Hindenburg*. La est de Kovno, trupele noastre urmăresc pe dușman după lupte cu izbândă. În spațiul dintre Dawina până la drumul Augustowo—Grodno, Rușii s'au retras pe linia Gudele, situat la est de Mariampol. Lupta se mai continuă la vest de Tokocin.

Armata generalului *Gallwitz*, continuă victorios ofensiva, a făcut prizonieri zece ofițeri și a capturat 12 mitralieze.

Piața fortificată, *Nowo-Georgiewsk*, ultimul punct de sprijin al dușmanului în Polonia, a fost luată după o împotrivire crâncenă. Intreaga garnizoană a decă 6 generali și 85.000 de oameni a fost făcută prizonieră, dintre care numărul er, în lupta finală vre-o 20.000 de oameni. Cifra tunurilor luate se ridică la mai mult de 700 de piese. Cantitatea restului de material luat, nu se poate încă socoti.

Grupa feldmareșalului, prințul *Leopold* de Bavaria, continuă să înainteze.

Grupa armatelor feldmareșalului *Mackensen*, aripa stângă a respins dușmanul înapoia unghiului *Koterko* și *Pulka*, situată la sudvest de *Wișokolitowsk*.

La sud de Bug, am câștigat teren înaintea *Brest-Litowskului*. La est de *Vlodovo*, trupele noastre au ajuns în urmărirea înversunată regiunea *Piszca*.

Comandamentul superior al armatei.

Luptele crâncene cu Italianii.

— *Dați îndărăt cu patul puștilor.* —

Contra platoului dela *Doberdo* dușmanul a deschis ieri din nou un foc viu de artilerie. Un atac îndreptat de *bersaglieri* la *Monte sei dei Busi* a dat gres aproape de pozițiunile noastre.

Contra părții de nord-vest a platoului Italianii au dat un atac în front larg, dar parte au fost respinși în luptă cu paturile puștilor parte au fost ținuți pe loc de focul artileriei noastre. După amiazi dușmanul a bombardat cu tunuri de câmp și cu tunuri grele câteva părți singuraticale ale orașului *Görz*, îndreptându-și focul peste pozițiile noastre.

O nouă ieșire contra pozițiilor noastre spre nord dela *Selo* și un atac de noapte contra podului dela *Isonzo* spre vest dela *Tolmetn*, au fost zădărniciți din nou, suferind dușmanul pierderi grele.

În regiunea *Krn*, în jur de *Flitsch* și la granița *Carintiei*, două batalioane italiene au atacat în două rânduri, după o pregătire de artilerie care a durat douăzeci de oare, trecătorile de munte spre ost dela *Trasassl*. Italianii au fost bătuti și au pierdut 300 morți și foarte mulți răniți.

Focul de artilerie contra forturilor noastre dela *Folgaria-Lavarone* și contra grupului *Tonale* curge cu o înversunare variată. — *Höfer*.

Intâmplările pe mare.

În dimineața de 21 August în urma recunoașterilor noastre s'a văzut cu siguranță, că Italianii au golit total insula *Pelagosa* și toate zidurile și lucrările de apărare le-au zdrobit. Insula, locuită numai de familiile paznicilor dela far, Italianii au „ocupat-o“ în noaptea spre 11 Iulie, și apoi au prevăzut-o cu o stațiune de telegrafie fără fir și cu construcțiuni de apărare. Tot acolo va sta și submarinul „O. 1.“

Zborurile aviatorilor noștri și bombardarea temeinică, în 3 rânduri, a flotei noastre i-au pricinuit însă dușmanului mari pierderi în oameni, ca și în material, iar submarinul „Nereide“ l-am

scufundat, așa că Italianii în cele din urmă au recunoscut, că prețul acestei mici insule nu e atât de mare, cum au voit ei să facă pe toți să creadă când cu ocuparea ei. — *Comandamentul flotei.*

Luarea cetății Kowno.

Succesele armatelor lui Hindenburg Cu ocaziunea luării cetății *Kowno* am mai făcut 30 ofițeri și 3900 soldați prizonieri. Sub apăsarea luării *Kowno*-ului rușii au părăsit pozițiunile lor în fața *Kalwarei* și *Suwalk*.

Trupele noastre îi urmăresc.

Mai la sud forțele germane an forțat trecerea peste *Narew* la vest de *Tyco-zyn* făcând aici 800 prizonieri. Armata generalului *von Gallwitz* a făcut progrese noi spre răsărit. La nord de *Bielsk* am ajuns la drumul de fer *Bialystock-Brest-Litow-k*. 2000 ruși au fost făcuți prizonieri.

În sectorul de nord-vest dela *Nowogeorgiesk* trupele noastre au forțat unghiul *Wkra*. Am luat cu asalt 2 forturi din frontul de nord. Peste 1000 prizonieri și 125 tunuri au căzut în mâinile noastre.

Aripa stângă a armatei Prințului de Bavaria goneste pe inamic în lupte continue și a ajuns spre seară în regiunea la vest și sudvest de *Mielejcyce*... Aripa dreaptă a înaintat lângă *Mielnik* peste Bug alungând pe inamic din puternicele sale pozițiuni la nord de acest loc și se află în continuă înaintare.

Trupele generalului *Mackensen*. Trupele a forțat trecerea peste Bug între *Njemerow* și *Janew*. Lângă *Brest-Litowsk* trupele germane au înaintat în pozițiunile înaintate ale fortăreței la *Rokitno* la sud-est de *Janow*.

La est de *Wlodawa* trupele noastre urmăresc pe inamicul bătut.

Sub apăsarea înaintării noastre dușmanul a golit malul oriental al Bugului și a muntelui de *Wlodava*. Inamicul este urmărit.

Situația primejdioasă a Rușilor.

Copenhaga. În „Petit Parisien“ scrie colonelul *Roussel*, că linia *Njemen* nu o mai pot ținea Rușii, în vreme-ce linia *Grodno-Bjelostek* și *Brest Litowski* nu mai e sigură pentru ei. E cu neputință a prevedea, unde se vor opri Rușii. Cu adâncă durere trebuie să mărturisesc, că situația armatei rusești e din cale afară primejdioasă.

London. „Daily Chronicle“ vestește din *New York*: Ministrul de război al Rusiei *Poliwanow* a telegrafiat unei gazete, că părăsirea *Varșoviei* le-a făcut cu puțință Rușilor să scurteze frontul cu câteva sute de kilometri, Prințr'asta s'au întărit trupele rusești, iar tăria frontului celui nou și organizarea viitoare a fabricării de muniție făgăduiesc o întorsătură favorabilă pe seama lor.

Luptele din Dardanele.

London. Generalul *Hamilton* raportează: Luptele din urmă nu au fost altceva, decât niște atacuri asupra pozițiilor dușmane în sud și în vest. Din mărturisirile prizonierilor turci se vede, că Turcia a primit ajutoare mari, spre a ne ataca pre noi. Atacul nostru l'am făcut cu 24 de ceasuri mai curând, decum se așteptau ei. Lupta a fost foarte înversunată și pierderile pe amândouă laturile, foarte mari. Am debarcat bine trupe noi la *Suwa Bai* cari însă nu au putut să înainteze, deoarece Turcii au primit rezerve însămnate.

Italia a declarat război Turciei.

Constantinopol, 21 August. — Ambasadorul italian *Garroni* a plecat cu

întreg personalul său, după-ce a înaintat guvernului turcesc nota, prin care Italia declară războiul Turciei.

Situația în România.

București. Guvernul a publicat un decret, prin care oprește pe proprietarii automobilelor și a motoarelor, de a și-le vinde ori de-a calători în străinătate cu ele. Aceasta măsură dă prilej la deosebite zvonuri. Despre sfatul miniștrilor se aude acum, că a avut să se ocupe cu o nouă propunere a Rusiei, care i-a fost trimisă ministrului Brătianu la 10 August, din Petersburg, printr'un trimis special. Nici un semn nu arată că sfatul miniștrilor să fi primit propunerea rusească. Căderea cetăților rusești a făcut o mare impresie în București, unde oamenii nu se mai încred în tăria armatei rusești. (Berl. Tag.)

Cernăuți Gazetele românești spun, că guvernul din România a primit în zilele din urmă 30 de aeroplane și o sută de mii părechi de păpuși, cari au sosit peste Salonichi. Aeroplănele sunt din Franța, păpușii din America.

Propunerile dela 6 August.

Ce făgăduiește împătrita înțelegere statelor balcanice? — Puțină nădejde pentru împlinirea făgăduințelor mari.

Ziarul „Românul” din Arad publică în traducere românească un interesant articol, care a apărut în ziarul „Journal de Geneve” din Elveția. Articolul, destul de nepărtinitor, desvălește propunerile făcute de împătrita înțelegere statelor balcanice, cu scopul de a le câștiga. În fața învingerilor germane și ale noastre din timpul din urmă, vede orice om cu minte, că statele din Balcani nu vor intra în cursă, pentru niște făgăduințe, cari nu vor putea fi îndeplinite niciodată.

Iată articolul:

„Aztăzi este sigur că la 6 August miniștrii Franței, Angliei, Rusiei și Italiei la București, Sofia, Atena, Niș și Cetinje au prezintat o notă pentru a propune tuturor statelor balcanice un proiect de înțelegere care să înlătore greutățile pe cari le-a lăsat între ele războiul din 1913 și, să li-se dea puțința de a face altă alianță și a intra în campanie, pentru a-și împlini năzuințele lor, alături de împătrita înțelegere.

Propunerile aceste n-au să uimească pe cetătorii noștri, căci ele sunt deja demult cunoscute.

Se pare că greutățile cari au stat până acum între Rusia și cabinetul din București sunt înlăturate.

Li se promite Românilor linia Prutului în Bucovina. Prin arme ei vor căpăta Ardealul, Maramurușul și Crișana. Banatul-timișan va fi împărțit astfel, ca să li-se lase Sârbilor părțile locuite de conaționali lor.

Bulgarii vor primi, în Tracia, teritoriile turcești la sud-est de linia Enos-Midia; — din Grecia, portul Cavala și împrejurimile; — din Serbia părțile macedonene cari le revin după tratatul din 1912 dintre Sofia și Belgrad; — din România, cea mai mare parte din Dobrogea luată în 1913. Puterțile împătritei înțelegeri nu vor ceda Bulgariei teritoriile macedonene promise până la finea războiului.

Grecilor, li se promite în schimbul Cavallei proprietatea tuturor insulelor din Arhipelag afară de Dodecanos, — unde Italianii se vor instala pentru totdeauna — și despăgubiri bogate în regiunile elenice ale Asiei-mici.

Cât privește pe Sârbi ei vor avea mai multe porturi albanezești și dalmatine la Adriatică și provinciile cu cei de un sânge cu ei astăzi supuse Austriei și Ungariei.

Acest program a fost primit fără rezerve acum câteva luni. Ultimele înfrângeri rusești au spulberat încrederea, astfel că greutățile vor fi și mai aspre acum. Deja ziarele germane afirmă că demersul acesta n'are nici o șansă de reușită și între Grecia și Serbia se va isca nemulțămire contra împătritei înțelegeri, care cere sfârticarea regatelor de acum.

Telegrammele engleze și italiene sunt cu totul tot altfel informate. Dându-le crezare România este mulțumită. Ea a dat o întâie dovadă interzicând pe teritoriul său orice trecere de material de război pentru Turci și a dispus chemarea sub arme a zece clase noi.

La Sofia, primirea va fi foarte favorabilă. Cabinetul Radoslavoff va primi bazele notei cu atât mai văditos cu cât opoziția o formează partide prietene cu Rușii.

Greutățile mari nu sunt decât în Serbia și Grecia.

Sârbii sunt aceia cărora li se cer cele mai dureroase jertfe. Ei vor fi despoiați de bunurile cucerite de curând pe preț de sânge, în schimbul făgăduințelor goale. Ministrul regelui Petru la Roma, d. Ristici a spus unui redactor dela „Tribuna” că nu crede în reușita demersului.

Primul ministru a cerut timp pentru răspuns și a grăbit întrunirea Sucevinei. Se înțelege că nu se poate lua o hotărâre atât de însemnată fără a se sfătuși și cu reprezentanții poporului. Înă marele bărbat de stat va simți un tremur când va căuta, împotriva deputaților țărănești să treacă peste simțemintele de drept și demnitate națională de cari dau atât de viu dovadă Sârbii.

E drept că d. Pasici dispune de un argument nou, foarte puternic, decisiv pentru spiritele adevărat politice; el va spune că o nouă armată austro-ungară să pregătește să atace a treia oară Serbia. Oricât de tare și vitează ar fi armata care a învins pe Turci Bulgari și Austro-Ungari, ea nu poate face ceea ce e cu neputință. Se vede amenințată să fie înfrântă de năvălul mare. Cu atât mai mult, cu cât, nefiind împăcați, cu greu se va încrede în Bulgari. Dacă armata austro-germană învingătoare ocupă unghiul nord-estic al Serbiei până la frontiera lor, ei se vor alătura ei și vor permite trecerea pe care o vrea pentru a sări în ajutorul Turcilor peste Bulgaria. Atunci Serbia este pierdută. O grupă europeană este de toată rușinea, expediția Dardanelor asupra căreia s'au pus atâtea nădejdi, va fi făcută cu neputință. Mai bine nu primesc aceste propuneri mari, decât să peardă apoi totul.

Rămâne Grecia. D. Gunaris a rămas prim-ministru (până acum patru zile. — N. Rom.). Limbajul său este neinduplecat. Nu vrea să lase nimic Bulgarilor. Regele îl sprijinește pentru că învingerile din 1912 și 1913 i-au câștigat vază. Este sigur că împotrivirea dela Niș a fost pusă la cale de Greci. Însă Grecii n'au temeri, n'au să înfrunte pericole ca acele cari amenință Serbia. Rezoanele lor de a se hotări nu sunt aceleași.

Dacă guvernul regelui Petru își dă consimțirea, va fi rău însă nu prea pentru împătrita înțelegere că Grecia să separează. Celelalte state balcanice vor merge înainte fără ea. În acest caz ea va pierde tot în Asia minoră. Va pierde și Cavalla, Bulgarilor li se va permite s'o cucerească, dacă învingerea va fi a aliaților însoțiți de statele balcanice. Iar dacă imperialii vor spune ultimul cuvânt nu se poate prevedea puțința cum își vor păstra Grecii Salonicul, punctul pe care-l vrea Austria. Separarea lor va apărea foarte periculoasă în orice caz pentru ei.

Din povestea vitejilor români.

Z'arul unguresc „Ujság” din Cluj scrie următoarele:

„Pe pieptul unuia atârână o medalie de vitejie de aur, mare lângă ea medalia de vitejie de argint și medalia de merit a armatei germane. Pieptul celui-lalt este nedecorat, nu atârână pe el nici un însemn de merit, dar nu cu mai puțină maiestate pășește alături de tovarășul său Marea medalie de aur trezește uimirea fiecărui trecător; este prețioasă medalia asta și face să trezească uimire. Mă interesează — scrie redactorul dela „Ujság”, — istoria însemnului și eu o iau către ei să-i întreb de vitejia care a meritat cea mai frumoasă distincție. Aspirantul de ofițer, după-ce-i fac întrebarea, îmi răspunde zimbînd, într'o ungurească puțin stricată pentru-că-i român, îl chemă Grigorie Vicaș:

— Te rog, n'am făcut ispravă prea mare. La 26 Iulie, eram lângă Zolsiev, dușmanul se cuibărise în comuna Kamin. Neputându-l alunga cu focul artileriei domnul comandant ne-a întrebat: cine se anunță voluntar să aprinză satul, să mi se înfățișeze. M-am înfățișat, m-am furișat până în sat, l-am aprins și-am primit medalia de vitejie aceasta de aur. Celelalte două le am de mai demult.

Am vrut să-l ispitesc mai departe, însă n'a vrut să mi se destăinuască. Mă întorc zimbînd către al doilea

— Dar d-ta voinicule, n'ai nici o astfel de piesă cu care să te fălești?

— Ba da — îmi răspunde — și-mi scoate din buzunar o fotografie, fotografia sa: pe piept strălucește una lângă alta o legiune întregă de distincții din timp de pace și război. Câte distincții numai poate primi peste tot un soldat, se înșirue una lângă alta.

— Această decorație am primit-o încă în 31 August trecut, când cu prilejul retragerii noastre am salvat o întregă baterie de mitraliere — căci sunt comandant al unei astfel de baterii — cu un mare număr de muniție. În 1 Decembrie m-au numit sergent major, în 23 am primit medalia de argint. La 22 Iunie am ajuns aspirant de ofițer și în 11 Iulie am primit medalia de vitejie de bronz. În sfârșit, la 26 Iulie am primit medalia de recunoștință soldățească de argint germană.

— Și crucea de argint pentru merite?

— O am primit deja în 1913, când am salvat mai multe vieți omenești.

Pavel Urs — așa-l chiamă — își pune apoi fotografia în buzunar, și-i mulțămesc.

— Pentru ce nu-ți atârni decorațiile? — îl întreb la despărțire.

— De ce? Doar dacă merg pe front și dau navală pe câțiva muscali așa zure ca șrapnelul — îmi răspunde zimbînd Pavel Urs — și începu să se plimbe încet, mândru, la pas cu tovarășul său Grigorie Vicaș, pe medalia de aur a căruia tocmai se joacă o rază de soare ce se strecură printre nori...

Cancelarul Germaniei despre războiu.

Joiă trecută s'a întrunit parlamentul Germaniei spre a vota din nou, pe seama armatei-10 miliarde de mărci. Cu acest prilej, cancelarul german Bethman Holweg a ținut o mare cuvântare, pe care o dăm în cele următoare:

Situația Germaniei pe câmpurile de luptă.

D-lor, dela ultima d.voastră întrunire mari lucruri s'au petrecut din nou. Toate încercările Francezilor, executate cu disprețul morții și cu jertfirea de vieți omenești, spre a face o spărtură în frontul nostru occidental, n'au izbutit, date fiind răbdarea și tăria vitezelor noastre trupe. Italia noul dușman, care credea să poată ușor cuceri avutul altuia, a fost până în prezent respinsă, cu toată puterea ei numerică, cu toate jertfele de vieți omenești ce n'a stat la

îndeială să le facă de două ori fără de folos.

Armata turcească se ține cu nepuțință de sdruncinat pe frontul Dardanelelor. Salutăm pe credincioșii noștri aliați și azi din nou îndreptăm gândul nostru spre marele Domnitor al monarhiei dela Dunăre care a intrat ieri în al 86-lea an. Pretutindeni, unde ne aflăm am luat ofensiva, am bătut și respins pe dușman și împreună cu aliații noștri am liberat de ruși aproape toată Galiciia Polonă, Lituania, Curlanda, Ivangorod, Varșovia, Kovno, au căzut în mâinile noastre și formează departe în țară străină un puternic zăgaz. Avem puternice armate libere acum pentru noi lovituri. Mândrii și fără frică, cu deplină încredere în minunatele noastre trupe, putem privi viitorul.

În continuare cancelarul ține să spună faptul, pe baza de documente, că nu Germania a

provocat războiul îngrozitor, ci vina o poartă ținuta Angliei și în cele din urmă mobilizarea Rusiei.

Chestia polonă.

Vorbind de chestiunea polonă, în urma ocupării Poloniei de către trupele aliate, cancelarul a spus următoarele:

...Sper, că din ocuparea de azi a granițelor Poloniei spre est va rezulta începutul unei dezvoltări, care va scoate din lume neînțelegeri vechi între Germani și Poloni și care va duce țara eliberată de sub jugul rusesc spre un viitor mai fericit, în care își va putea dezvolta viața sa națională. Țara ocupată de noi o vom administra cu dreptate, întrucât numai se poate cu ajutorul propriei populații, vom căuta să egalăm greutatea de neîncunjurat, pe cari le aduce cu sine războiul și ne vom nizu să lecuim rănilor, pe cari le-a pricinuit țării Rusia.

Lupta dela Ivangorod.

Chipul acesta înfățișează strălucitul atac, pe care l'a dat în luptele din săptămânile trecute viteazul regiment Nr. 50 sub întăriturile groaznice dela Ivangorod. Feciorii noștri

insuflețiți și fără de teamă dau năvală nebunește asupra Rușilor, cari fug în cea mai mare neorânduială. Se știe că regimentul 50 e aproape curat românesc.

Puterea Germaniei.

...Acest războiu a scos la iveală de ce mărire este în stare Germania, fiind sprijinită pe propria sa putere morală. Forța pe care ne-a dat-o puterea noastră internă n-o putem altfel întrebuița decât în înțelesul libertății. Popoarele, cari au fost întărite la războiu în contra noastră de guvernele lor, nu le urâm, dar ne-am desvâțat de dușii. Noi vom suporta războiul, până când acele popoare vor pretinde pacea delă adevărații vinovați, și până ce se va deschide calea spre o Europă nouă, scăpată de intrigile franceze, de pofta de cucerire rusească și de sub tutela englezească.

Dep. Liebknecht despre tratativele de pace.

La începutul ședinței de Vineri dep. socialist Liebknecht a pus întrebarea: *dacă guvernul german este gata să intre în negocieri de pace, fără să anecheze nici o țară cucerită, în cazul când guvernele inamice ar arăta voie spre asta?*

Secretarul de stat de externe, Jagow, refuză să răspundă la întrebarea ce-i s'au făcut, nefiind un răspuns din partea sa binevenit în momentele actuale.

Dep. Liebknecht încearcă din nou să vorbească, dar e împedecat de aplauzele și apostrofarile parlamentului.

Urmând la ordinea zilei *creditul de războiu*, secretarul de stat, Dr. Helfferich, spune între altele:

Vremuri grozav de grele...

Nu voim să ne înșelăm asupra mărimii și a jertfelor, pe cari avem să le mai aducem. Trăim *vremuri grozav de grele*, cari sunt impuse poporului german și acestui continent. N'am fi demni de aceste vremuri, dacă ne-am înșela pe noi înșine în ce privește greutatea lor. Susținerea cu succes a luptei în anul al doilea de războiu va fi în multe privințe mai anevoioasă decât în primul an. Înainte de toate trebuie să fim în clar cu faptul, că se vor impune noi și mari eforturi, pentru a ușura situația populației în interiorul imperiului, și că trebuie folosite și mai mari mijloace, ca până acum, ca să putem reduce lipsurile actuale, fără păgubirea în viitor a poporului german...

Desbaterea.

La desbaterea asupra vorbirii cancelarului și secretarului de stat dela finanțe au luat parte reprezentanții tuturor partidelor din »Reichstag«, exprimându-și deplina încredere în factorii conducători ai imperiului.

Deputatul polon Seyda și-a exprimat mulțumirea în ce privește declarațiile cancelarului în chestia polonă.

În cuvintele cancelarului — a zis dep. Seyda — găsim întărită părerea, că binele poporului polon și german nu stau în contradicție. Nu este timpul acum, ca să lămurim aici toate nedreptățile, cari ni s'au făcut în trecut, căci nutrim firma speranță, că actualul războiu va aduce o atare regulare a relațiilor politice pentru națiunea polonă, care să-i asigure pentru viitor *libera dezvoltare a vieții sale naționale*.

Terminându-se desbaterea, se votează în unanimitate în a doua și a treia citire *creditul de 10 miliarde*. Înainte de votare dep. Liebknecht a părăsit sala.

Pentru ce nu se mișcă Franțuzii?

Mulți se întreabă, azi, când germanii și cu Monarchia noastră înaintează pretendenți în Rusia, că care pentru ce stau pe loc Franțuzii și Englezii? La această întrebare, iată ce răspunde o gazetă franțuzească?

TAL. — Cu toate silințele luptătorilor de a pătrunde puternica perdea, care formează linia de despărțire a potrivnicilor de aproape 10 luni, frontul de luptă rămâne aproape neatins.

Este sigur că anglo-franco-belgienii au o mai mare mulțime de oameni decât germanii. Se crede că cei dintâi ar fi având 400—500 unități (escadroane, batalioane și baterii) mai mult ca cei din urmă, pe acest front. Dacă ne gândim că un corp de armată cuprinde 50 unități (24 batalioane, 24 baterii și 8 escadroane), vedem că aliații au cu 8—10 corpuri de armată mai mult ca germanii pe câmpul apusan. Cu toate acestea marele atac englez pe care-l așteaptă lumea din cele două mari țări nu s'a produs. Și ceea ce e mai de luat în seamă, este că nu s'a produs tocmai în aceste împrejurări, când armatele ruse sunt prinse în lupte hotărâtoare pentru campania anului 1915.

Tălmăcirea abținerii aliaților dela o luptă de atac stă într'un număr de pricini și împrejurări, parte destul de cunoscute prin însași declarațiunile făcute de ministrii englezi și francezi și parte venind din natura războiului dus de luptători.

Germanii au întărit, cu lucrări de fortificațiuni tot atât de puternice ca cele statornice întregul lor front de luptă. Tot ce arta inginerului militar a putut închipui a fost pus în organizarea de apărare a locului. În afară de greutatea neînchipuit de mari, germanii au provăzut liniile de luptă cu guri de foc și mitralaze numeroase, dispuse mai pretutindeni pe 3, 4 și chiar 5 linii. Acest armament este provăzut cu o grozavă cantitate de munițiuni. În orice punct s'ar produce prin urmare înaintarea franco englezilor va fi întâmpinată de adevărate grindine de gloanțe și va avea de străbătut un loc foarte greu. Pentru a putea rupe pe o porțiune convenabilă un asemenea front, este nevoie de puteri întregite apărării. Din pricina mijloacelor de informațiune, este cu neputință a se face o ducere cât de mică de trupe, fără ca adversarul să fie avizat în timp. Franco-englezii deși dispun de o însemnată superioritate de puteri, nu pot prin urmare muta mijlocul de greutate al luptei retrăgând rezerve din alte locuri, fără ca germanii să fie înștiințați și ca aceștia să nu-și ducă și ei la timp întăririle lor spre locul amenințat. Aceste împrejurări cer ofensivei franco-engleze trebuința de a se produce pe o foarte mare lărgime — după părerea noastră 80—100 km. Pe acest întreg loc puterile lor trebuie să fie întregite celor germane. Cele 8—10 corpuri de armată ce au mai mult nu le permite acest raport de forțe față de adversar.

Trebuie a adăuga la cele zise mai sus și marea mănecare de munițiuni, pe care o cere războiul modern. Se crede, că Francezii în curând vor putea produce zilnic 200.000 gloanțe pentru artileria lor. Industria engleză se pregătește pentru a produce o grămadă tot atât de mare. În fine fabricile americane trimit necontentit cantități grozave de munițiuni și arme.

Este vădit că sub acest raport, aliații, în câțva timp, vor avea mai mult ca austro-germanii, a căror putere de producție nu ajunge nici la 300.000 proiectile pe zi și care trebuie să facă față la 3 fronturi de luptă.

Este hotărât că germanii până acum țin în loc pe aliați pe câmpul apusean. Apărarea lor trebuie luată ca model în arta conducerii războiului.

Ei se apără atacând. Dar acest mod de luptă dacă are marele sprijin moral, de a înfrica pe adversar și a-l face să nu ducă până la capăt luptele de atac întreprinse, au în schimb marele cusur, că pricinuesc mult mai mari pierderi. Sub acest raport, criticii militari ai țării neutre recunosc un mare merit tacticei generalisimilor French și Joffre, că fără a face eforturi prea mari, slăbesc puterea germană. Dacă ne gândim la rezervele pe cari englezii le au în marele lor imperiu, acest sistem de luptă va aduce într'un timp îndelungat în mod sigur necumpănirea puterilor în paguba Germaniei. Este de văzut însă, dacă într'un timp scurt, germanii nu vor putea lua numeroase puteri de pe câmpul de est, cu cari să încerce o lovitură puternică și decisivă pe câmpul de vest.

Pentru acum aliații văzând că nu pot face mare rău germanilor în luptele pe jos organizează o mare flotă aeriană, cu care au și început se amenință în spatele liniilor germane. Aviația franceză de azi întrece ca număr toată flota aeriană a austro-germanilor. Francezii au un mare parc cu mai bine de 1600 avioane. Cele mai nouă pot sta în aer 10—12 ore. Englezii construiesc acum avioane mari în cari încap 18—20 persoane și pot duce câteva 100 de kg. de bombe. Americanii pregătesc pentru aliați — zice-se — 1000 avioane. În acest războiu, aviațiunea a făcut probe pe cari nu le-ar fi ajuns nici 20 de ani de pace. S'a descoperit un mijloc de stabilitate a aeroplanului, care pune pe aviatori într'o siguranță aproape desăvârșită. Se poate zbura pe timpuri de ceață, ploaie și vânt, ziua și noaptea, cu înălțimi de 140—150 de km. pe oră. S'a perfecționat metodele de pușcat din avion. Peste câțva timp, se vor vedea adevărate armate zburând la 3—4000 m. înălțime. Intâmplările viitoare vor arăta până la ce punct prezicerile noastre sunt adevărate.

Dar Francezii uită că Rușii sunt zdrobiți și o nouă armată germană e gata să plece spre Franța.

Măsuri

luate în adunarea extraordinară a comitatului Sibiu, la 21 August, pentru prevederea poporului cu grâu.

1. Agricultorii (economii) producători au dreptul să rețină pe seama lor atâtă grâu, cât le trebuie pentru sămânță și hrană până la 15 August 1916 computându-se de o persoană 10 kgr. pe lună, iar restul întrecător îl pot vinde cu prețul maximal de 39 cor, pe mazăre metrică, cam 6 cor. ferdela de 20 litre până la 15 Septembrie a. c.

2. Cei cari nu au grâu de loc, ori au mai puțin decât le trebuie, trebuie să arate la primărie cantitatea de care au lipsă până la 15 August 1916. Arătarea se face până la 15 Septembrie 1915.

3. Comitatul îngrijește și cumpără grâu pentru comunele rurale sătești, care se împarte la popor în măsura cum s'a anunțat — dar numai pe răspunderea comunelor — și în caz de lipsă anticipă și prețul de cumpărare pe timp scurt.

4. Până la 15 Septembrie a. c. grâul nu se poate vinde și exporta afară de comitat, deci drept a-l cumpăra au numai particularii din comitat lipsiți de grâu, brutarii și cărciumarii, fără mijlocirea negustorilor.

5. Orașele se îngrijesc ele pentru prevederea locuitorilor cu grâu și făină.

6. Internate, reuniuni de consum, seminarii pot cumpăra grâu cu concesiune ministerială și afară de comitat. Concesiunea se obține la cerere adresată prin dl vice-comite, iar comunele politice ca atari nu au acest drept.

7. Dela 15 Septembrie încolo, statul poate recuira grâul și sub prețul maximal de 39 cor., deci producții să fie în clar că au să-l dea și mai ieftin.

8. Cine ascunde grâu, cine vinde peste preț, poate fi pedepsit cu arest și cu bani grei.

9. Ceice se anunță la primărie — și noi le recomandăm să se anunțe toți cari nu au — dau o declarație, că plătesc grâul sub urmări de execuțiune.

10. Dacă ar veni mai târziu grâu din străinătate, mai ieftin, (din România și Bulgaria) ceice nu au, pot să cumpere grâu și mai ieftin, și atunci grâul comandat de ei, rămâne în sarcina comunei și a comitatului, dar nu e de neprevăzut, că se vor ivi și cazuri de acestea în măsură mai mare, de aceea, e și bine ca populația să se îngrijească până la 15 Septembrie, ca să se provadă și asigure de grâul necesar.

11. Comitatul împarte grâul prin pretură (solgăbirău) și primării *nemăclnat* având să se îngrijască particularii pentru a-l preface în făină.

11. Comitatul Sibiiu, după toate probabilitățile, neavând grâu de ajuns va importa din alte comitate cam 100—200 vagoane, și aceste le va asigura după ce vor sosi toate datele de lipsă.

Aceste sunt în mare măsurile luate pentru provederea poporului cu grâu peste întreg anul.

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 19 August n.

Florica Manta. — În primăvara vieții sale s'a stins, în săptămâna trecută *Florica Manta*, fiica părintelui Ioan Manta din Gurarâului. Abia în vrâstă de 21 ani tinera fată a fost o adevărată eroină. Împreună cu sora dânssei, insufletită de dragostea creștinească, s'a pus de bună voie în slujba spitalului pentru a îngriji pe cei bolnavi și răniți, cari au venit de pe câmpul războiului. Microbii de tifus nu i-au cruțat jertfa, ce-a adus-o ci i-au pus capăt vieții sale plâpânde.

Inmormântarea acestei frumoase odrasle a familiei preoțești Manta s'a săvârșit în 4 (17) August a. c. în Gurarâului, cu asistența unui număr public din această fruntașă comună, precum și din comunele învecinate și din Sibiiu, de unde au venit să mângâie întristata familie a părintelui Manta mai mulți asessori consistoriali, precum toate surorile de caritate și prietenile răposatei.

Preoți slujitori au fost: *Dr. Ioan Lupăș* din Săliște profesorul seminarial *Ioan Ofoiu* din Sibiiu, *Valerie Popovici* din Sibiel, parohul *Maniu Lungu* din Rășinari și *Emilian Stoica* din Aciliu.

Cu puțin timp înainte de moarte, răposata își exprimase față de sora sa *Marioara* dorința ca la înmormântare să nu-i rostescă altcineva predica decât părintele protopop *Dr. Ioan Lupăș*, care cedând stăruințelor familiei a rostit a foarte frumoasă cuvântare la mormântul acestei eroine.

În cântările duioase și pline de înaltă mângâiere, cântate de corul învățătorilor din protopopiatul Săliștei, rămășițele trupesti ale domnișoarei *Florica Manta*, au fost așezate într'un mormânt nou, în nemijlocita apropiere a bisericii ortodoxe române din Gurarâului.

Să-i fie țărâna ușoară și pomenirea vecinică!

În fața Monarhului. Toate comitatele țării se vor prezenta în 2 Septembrie a. c. prin delegațiuni în fața Majestății Sale, Domnului nostru, pentru a-i aduce urări de bine de ziua nașterii. Din delegațiunea comitatului Caraș-Severin fac parte și Preasfinții lor, Episcopii *Dr. Miron E. Cristea* al Caransebeșului și *Dr. Valeriu Frențiu* al Lugojului, iar delegația comitatului Sibiiu, aleasă în congregația extraordinară ținută Sâmbătă la orele 11, e compusă astfel: Comitele suprem *Walbaum*, vicecomitele *Fabrițius*, asesorul consistorial *Nicolae Ivan*, notarul public *Zagoni* și fabricantul *Gölner*.

Serbare în Cluj. În 18 August a. c., cu privilegiul nașterii Monarhului, s'a făcut la Cluj desvălirea festivă a *»Sentinelii Carpaților«*, un monument la fel cu cel din Sibiiu și din alte orașe. La serbare au luat parte toate persoanele mai însemnate ale Clujului. Între reprezentanții bisericilor a fost și protopopul ortodox român, părintele *Tuliu Roșescu*, care a rostit o cuvântare în limba românească, aplaudată de public. Primul cui în steauă l'a bătut comisarul guvernului, contele *Bethlen* în numele Majestății Sale domnitorului. Au urmat apoi reprezentanții bisericesti în ordinea următoare: abatele romano-catolic, episcopul unitar, episcopul reformat, protopopul gr.-cat *Dr. Daianu*, protopopul ortoman *Roșescu*, preotul luteran și primul rabin al comunității izraelite clujene. Pentru cei de față a fost de mirare faptul că protopopul *Dr. Elie Dăianu* a ținut o cuvântare în limba ungu. rească, fără să rostescă un singur cuvânt românesc. În împrejurările de acum ar fi putut să-și ia îndrăzneală părintele protopop din Cluj, fără de teamă, deoarece-ce soldații noștri români au dat strălucite dovezi despre simțimintele lor. Cât de frumos i-ar fi stat părintelui protopop să-i fi slăvit acolo, în cetatea lui *Matia*, în limba românească, pe vitejii români!

Poeta Ardealului, Maria Cunțan în »Azilul Brâncovenesc«. Cetim în ziarele din București șire înduioșetoare despre suferințele prin care a trecut renumita cântăreață a Ardealului, *Mar a Cunțan*. Furtuna războiului, cu asprele ei urmări a smuls din sânul nostru, și pe această ființă, care trăia din munca minții sale și a trimis-o la București. Cele mai multe ziare unde poeta noastră colabora și-au suspendat apariția și izolarea de grupul intelectualilor români, aa fost tot atâtea motive să meargă în țară, unde modestei poete, ce se sfiește de reclame, i s'a pus la dispoziție o cameră din azilul *»Brâncovenesc«*. Aici a stat retrasă două luni ca o pasăre în colivie fără ca lumea ce mișuna în jur să-i dea importanță. Cântăreața neamului numai odată și-a făcut apariția pe bulevardele Bucureștilor, când s'a prezentat la d. *Duca*, ocrotitorul de drept al scriitorilor.

După cum aflăm, *Maria Cunțan* a prezentat secretarului Academiei, dlui *Bianu*, manuscrisul volumului al doilea de poezii *»Din Caerul vremii«*. Deasemenea neobosita poetă are nu de mult isprăvit, libretul unei opere românești inspirat de insufletele cântece ale lui *Murășanu*.

Dorim ca scrisul poetei Ardealului în București, unde muncesc cei mai destoinici bărbați ai neamului, să câștige lauri gloriei, și nici decât petrecerea poetei la București să o descurajeze.

Sărbătorirea regimentului 50 în Stanislau. Drapelul scrie: Uu vechiu cetitor al nostru din Stanislau (Galizia) ne comunică, plin de bucurie, că învingerea strălucită dela *Ivan-gorod*, câștigată, după cum se știe de reg. 50, compus în parte aproape covârșitoare din Români, a avut un resunet puternic și în orașul Stanislau Magistratul urășenesc de acolo a înmulțit comunicatul oficial despre marea învingere dela *Ivan-gorod* și a poruncit atârănarea lui în diferitele locuri ale orașului. În comunicat se spun, între altele, din cuvânt în cuvânt, următoarele: *»...4 din cele 8 întărituri ale dușmanului au fost*

cucerite numai de regimentul de infanterie nr. 50, care în cea mai mare parte constă numai din Români... trupele noastre ardelenne, probate, pot se numere ziua aceasta la cele mai frumoase ale istoriei ei pline de cinste«. S'a aranjat apoi un conduct sărbătorec în onoarea acestei învingeri cu care ocaziune a fost purtat între altele prin oraș și *steagul tricolor român*. Îl purta un soldat voinic și puternic. Cine știe de nu era și acesta Român!

Sășii în războiu. Ziarul *»Bistritzer Zeitung«* stabilește numărul soldaților de naționalitate săsească, cari iau parte în războiul de față cu aproape 15.000 de oameni. Din acestia au fost decorați în primul an al războiului 1354.

Ministrul de războiu al României va ridica două monumete nemuritorului aviator Aurel Vlaicu. Cetim în ziarul *»Steagul«* din București: Ministerul de războiu, având de gând să ridice un monument la cimitirul militar și altul pe locul unde a căzut aviatorul *A. Vlaicu*, roagă toate persoanele, asociațiunile, etc. cari au lansat liste și au sume în acest scop, să binevoiască a vărsa aceste sume la minister (direcțiunea genului) pentru a servi la ridicarea monumentului.

Poezia și plata. La curtea princiară română (azi familia regală) se aștepta acum câțiva ani un fapt înveselitor familiar. *D. Take Ionescu*, pe atunci ministru la interne, invită la sine pe cel mai mare poet al Românilor încă în viață, pe de toți iubitul nostru *Gheorghe Coșbuc*, rugându-l să pregătească o poezie în vederea evenimentului familiar princiar ce se aștepta în țară. Totodată ministrul Ionescu, din însărcinarea ministerului îi asigură pentru aceasta poezie plata de 1000 lei.

— Dar bine, Exelență, zise *Coșbuc*, pentru cine să fac eu aceasta poezie, pentru fecior, sau pentru fată? «...

— Ei vezi dragul meu, la întrebarea aceasta eu nu m'am gândit, — îi răspunse *d. Take Ionescu*, — căci cine poate ști ce-o veni?! Dar știi ceva, să faci două poezii, una pentru un prințior iar alta pentru o prințipesă!...

— Foarte bine, dle ministru, dar atunci să-mi dai și 2000 în loc de 1000 de lei, răspunse *Coșbuc*.

Ministrul încântat de acest răspuns înclină imediat cererea poetului.

Invitare la producțiunea muzicală declamatorică ce se ve ținea la 15/28 August a. c. în sala cea mare a hotelului *»Turnu roșu«*. — Inteligența din Porcești și jur. — Începerea e la 9 oare seara. — Venitul curat e destinat pentru filiala *»Crucea-roșie«* din Cîsnădie. — Prețul: loc I K 1.60, II K 1.—, III K —.60. Eventualele suprasolviri să primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. *După concert dans!*

Aviz școlar! *Inscrierile la »școala centrală elem. gr.-or. română din Sibiiu«, pe anul școlar 1915—16 șc. se vor îndeplini în zilele de 1, 2, 3 și 4. Septembrie a. c. st. n. — Dreptacea a-și înscrie copiii lor la această școală sunt poștiți a se prezenta cu copii lor în cancelaria școlii din Strada Șaguna Nr. 14—16 la timpul pre-fipt: ca astfel să se poată începe prelegerile regulat.*

Ultime știri.

Cetatea Osowieț a căzut.

Trupele generalului *Eichhorn*, cari se țin de grupul de armată *Hindenburg*, înaintează mai departe spre ost și spre sud dela *Kowno*. Lângă *Bobr* am ocupat orașul *Osowieț* evacuat de Ruși. Spre nord și spre sud dela *Tykain* au avut loc lupte cu izbândă. *Tykain-ul* l-am ocupat și am făcut 1200 prizonieri, între cari 11 ofițeri, și am luat 7 mitralieze.

Luptele cu Italienii.

Trupele noastre au respins și erit atacurile repetate ale Italienilor în con-

tra platoului de la Doberdo. In unele locuri lupta a trecut in incalierarea cu paturile pustilor. In multe cazuri dusmanul incearca prin atac sistematic sa se apropie de liniile noastre de aparare.

Capul de pod dela Tholmein a stat eri dupa amezii sub un foc inverșunat dupa care infanteria dusmana in repetite randuri si pana noaptea tarziu a dat atacuri fara izbanda, dar a suferit pierderi grele.

Pe celelalte fronturi nu s-a petrecut nici un eveniment mai insemnat.

Focul viu de artilerie, indreptat contra forturilor noastre din Tirol, mai scade din cand in cand.

Tocmai azi se implineste un patrar de an, de cand cu declararea de rasboiu a aliatului nostru de odinioara. Armata italiana nu si-a ajuns nicari scopul, cu toate atacurile ei nenumarate, din contra a suferit pierderi uriașe. Trupele noastre stau nestrămutate de pază la granița sau in pozițiile noastre din apropierea graniței.

Höfer.

Lupte mari dealungul râului Bobr.

Genf. — Dealungul râului Bobr s'au inceput lupte mai mari. Rușii au concentrat aci forțe numeroase, ca să oprească pe Germanii ce înaintează cu avânt.

Evacuarea orașului Biostok continuă. Deasupra orașului Riga sboară neconținut aeroplăne germane cari aruncă bombe asupra pozițiilor rusești

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.

Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.

Tiparul: „Tipografia Poporului”

Anunț de căsătorie.

Un teolog gr.-or. român in cursul al II-lea de teologie, caută un preot, care printr'o legătură de căsătorie in familia dânsului, ar fi inclinat să-i supoarte mai departe cheltuelile pentru terminarea studiilor teologice.

Scrisorile dimpreună cu fotografia să se trimită administrației „Foi Poporului” din Sibiu,

Cea mai strictă discreție!

Anunț.

Comuna Mohu, arândează prin licitație publică in biroul antistiei comunale la 28 August st. n. la 2 ore p. m., o moară pentru măcinat făină cu trei pietri, pe timp de 3 ani, adecă din 1 Ianuarie 1916 până la 13 Decembrie 1918.

Condițiile mai amănunțite se pot vedea in biroul antistiei.

Mohu, 8 August 1915.

Antistia comunală.

Lemne de Foc și de Lucru.

Stejar tânăr bine uscat

24 Coroane stânenul in pădure. **210 Cor.** Vagonul cu 10.000 Kgr. încărcat si predate din stația Vurpod.

180 Cor. Vagonul cu 10000 Kgr. capete (darabe) remase dela slipuri și dela dosge diferite mărimi.

Pădurea departe 2 kilometri de stația Vurpod. Adresa:

S. M. Marinescu

Vurpod lângă Sibiu, (Nagyszeben).

Anunț!

Unul sau doi învățacei de prăvălie asă aplicare momentan, condițiuni favorabile să recere să poseadă și limba maghiară sau germană.

Firma: Const. Ch. Bolog

Câmpeni—Topánfalva com. Turda Arieș.

Pentru mari proprietari și gospodari!

Cumpăr grâu, orz, ovăs și săcară ori câtde mult ar avea cineva.

Sigmund Felter.

Sibiu, Strada Cismădiei Nr. 1.

La croitoria J. PETRAȘCU Sibiu

se caută **2—3 lucrători** pentru lucru mare și **2 învățacei.**

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cismădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stofe de toamnă și iarnă in mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna in deposit bogat.

Asupra reverenșilor confecționate in atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoși și teologi absolvenți. — In cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine in timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoria cea mai nouă.

Copii de școală

și eleve de școala comercială se primesc cu întreținere bună, având prilej să învețe limba maghiară și germană. Sibiu, Rosengasse 15.

„FOAIA POPORULUI”

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite ori-unde și cu facepere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cetitorilor noștri, spre orientare, in urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (in bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altundeva tot pe câmpul de luptă, sau mai tarziu in vr'un oraș ori sat din lăuntruul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte postată, unde să se spună însă și adresa de mai nainte.

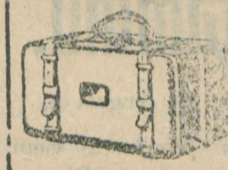
Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foaiă la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori in altă parte a Austro-Ungariei.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor)

Strada Cismădiei 45 — SIBIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat in articole, pentru căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi) permanent in deposit.

Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și colere de călătorie.

≡ Berea albă și neagră din ≡

Bereria dela Trei-Stejari

in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

MOBILE lucrate solid și conștientios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, AAAAA

str. Sării 37

Specialist in:

≡ MOBILE DE TOT FELUL ≡
pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

≡ Telefon Nr. 47 ≡ cu legătură in comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice